

Gemeente van Jezus Christus,

Als titel boven deze preek heb ik gezet: 'De meeste dromen zijn bedrog... maar niet alle'. Dat de meeste dromen bedrog zijn zal ons niet verbazen. Je wordt wakker, en je beseft dat het allemaal niet echt is, je hebt het maar gedroomd... En ook figuurlijk gesproken. De dromen waar je mee opgroeit. Misschien wilde je als kind wel profvoetballer of astronaut worden. Voor de meeste mensen geldt: 'jammer, maar helaas.'

Maar niet alle dromen zijn bedrog. Misschien was het wel ooit je droom om een goede baan te hebben, om te trouwen, of om kinderen te krijgen. Het is dan heel mooi en het stemt dankbaar als zulke dromen uitkomen. Dat zijn de figuurlijke dromen, je dagdromen, je hoop voor de toekomst. De letterlijke dromen die je 's nacht in je bed beleeft worden minder snel waarheid. In de regel zijn die dromen bedrog. Maar Bijbels gezien zijn dromen soms geen bedrog.

We lezen een deel van het verhaal van de droom van koning Nebukadnessar. Een droom die waarheid is geworden. En zo zijn er meer dromen in de Bijbel die getuigen van de werkelijkheid. Jakob bij Bethel; de ladder met engelen, de dromen van Jozef, de dromen van de farao die Jozef uitlegt, God die aan Salomo verschijnt in een droom, Jozef die tot vijf keer toe een droom krijgt in het begin van het evangelie van Matteüs... En ook in deze tijd. We horen verhalen over mensen in landen waar christenen vervolgd worden die tot geloof komen door... een droom. Waar er geen menselijke mogelijkheden zijn creëert de Heilige Geest nieuwe wegen. God gebruikt soms dromen om mensen iets duidelijk te maken.

En zo heeft God er dus ook voor gekozen om Nebukadnessar een bepaalde droom te geven, een droom over de toekomst. Maar dat weet de koning van Babylonië nog niet. Hij heeft de droom gehad en het verontrust hem... Dat is begrijpelijk. Later lezen we dat de aanblik van het beeld afschrikwekkend was. Nebukadnessar wist ongetwijfeld het een en ander over de Babylonische kunst van de dromen uitleggen. En zoiets afschrikwekkends betekent daarin altijd iets negatiefs. Een goddelijk oordeel bijvoorbeeld... Hoe dan ook, Nebukadnessar is verontrust, hij kan niet meer slapen. De magiërs, bezweerders, tovenaars en Chaldeeën worden bij de koning geroepen. Zij moeten de droom uitleggen, maar eerst moeten ze er nog achter komen wat de droom was. Nebukadnessar vertelt het hen niet, en hij legt de druk er wel op: kunnen ze de droom niet verklaren dan zullen ze ter dood worden gebracht.

Als wijzen van Babylon lopen de levens van Daniël en zijn vrienden in gevaar. Maar na gebeden te hebben weet Daniël wat de droom was, en ook de uitleg. Daniël dankt en prijst God en daarna gaat hij naar Nebukadnessar. Daniël benadrukt dat wijzen, bezweerders, magiërs en waarzeggers de droom niet kunnen uitleggen. Alleen God kent de droom en kan laten weten wat het betekent. Dat

heeft God gedaan en zo vertelt Daniël dus eerst de droom, legt hem daarna uit, waarna koning Nebukadnessar hem belooft.

In de droom is er een standbeeld, gemaakt van verschillende materialen. Elk van die onderdelen staat voor een machtig koninkrijk. Allereerst is er het hoofd van zuiver goud. Dat is het koninkrijk van Nebukadnessar, Babylonië. Vervolgens komen er de borst en de armen van zilver. Nebukadnessar en Daniël wisten natuurlijk nog niet welk rijk dat was, maar wij die veel later in de tijd leven wel. Dit is het koninkrijk van de Meden en de Perzen. De buik en heupen van brons verwijzen naar het Griekse rijk, gevestigd door Alexander de Grote. De benen van ijzer, en de voeten ook van ijzer maar vermengt met leem verwijzen naar het Romeinse rijk.

Vervolgens verschuift de focus in de droom. Er is een steen. Dus niet iets van kostbaar metaal zoals goud, ook niet zo sterk en stevig als ijzer, maar gewoon een steen. Een steen die door toedoen van God losraakt, tegen de voeten van het beeld aanslaat en het verbrijzelt. Op hetzelfde moment verpulverde het hele beeld en het werd als kaf op de dorsvloer. Het waait weg in de wind, en het is er niet meer. Maar de steen werd een hoge berg die de hele aarde bedekte.

Daniël legt uit dat dit een eeuwigdurend koninkrijk is. Het Koninkrijk van God. Het is Jezus die niet met de macht van rijkdom, zoals goud, ook niet met de kracht van legers, zoals het ijzer van het Romeinse rijk, maar uit zichzelf het Koninkrijk van God op aarde sticht. Het verpulvert de wereldse machtsstructuren en brengt iets nieuws ervoor in de plaats. Iets dat groeit en blijft groeien tot het de hele aarde bedekt.

Wij leven in die periode van groei. Het Koninkrijk van God zet door. Tot de dag dat Jezus terugkomt. Dan zal het Koninkrijk alles zijn. De hele wereld bedekken. De Nieuwe Wereld.

Vanochtend en zojuist hebben wij dat al mogen vieren. Jezus die gekomen is, ons gered heeft uit de macht van het kwaad, onze zonden heeft vergeven en ons de eeuwige toekomst belooft. Het avondmaal is een feest van het Koninkrijk van God. Het Koninkrijk waar Nebukadnessar al over heeft gedroomd.

In de voorbereiding op deze preek heb ik geworsteld met de vraag waarom Nebukadnessar deze droom heeft gehad. Bij andere dromen in de Bijbel zien we een concreet en duidelijk gevolg. Door de droom verandert er iets. Dat lijkt hier in eerste instantie ook het geval te zijn. Nebukadnessar prijst God... De droom lijkt een positief effect te hebben gehad. Maar in het volgende hoofdstuk lezen we dat Nebukadnessar juist een enorm gouden beeld laat maken. Het verband met zijn droom lijkt er te zijn, opnieuw is er een beeld. Maar de bouw van dit beeld is niet een positief iets. Nee, Nebukadnessar beveelt dat iedereen voor het beeld moet knielen en het moet aanbidden. Een enorm afgodsbeeld...

Is dit het gevolg van de droom? Dat kan God toch niet bedoeld hebben? Waarom heeft God deze droom aan Nebukadnessar gegeven... De uitleg is verrassend relevant voor ons. Het is de

koning van Babylonië die gedroomd heeft, maar het houdt ons een spiegel voor en verbindt ons met Christus.

Dus waarom droomt Nebukadnessar deze droom? Hij droomt dit omdat dit zijn droom is... Ik zal het uitleggen. Uit de Bijbel en uit de geschiedenis kennen we koning Nebukadnessar, om meer precies te zijn koning Nebukadnessar II als de heerser die het Nieuw-Babylonische rijk groot heeft gemaakt. Met veel geweld heeft hij volken onderworpen en grote gebieden veroverd. Nebukadnessar streefde naar macht en hij is één van de machtigste mensen in de geschiedenis geworden.

Dat was ook zijn ambitie, zijn droom: Om meer macht te vergaren. En die droom is werkelijkheid geworden. Nebukadnessar is de machtigste, het hoofd van goud... Maar wanneer de steen rolt, wanneer Christus komt... Dan verdwijnt het hele beeld als sneeuw voor de zon, er blijft niets van over. Al die macht waar Nebukadnessar naar gestreefd heeft. Datgene waar hij zijn hele leven aan gewijd heeft... Na de confrontatie met Jezus blijft er niets van over.

De droom naar meer macht lijkt heel mooi te zijn. Het beeld was reusachtig, had een prachtige glans. Wie wil dat nou niet? Maar na de botsing met Jezus blijkt het niet meer te zijn geweest dan gebakken lucht.

De droom en de verklaring ervan zijn voor Nebukadnessar een uitnodiging. Een uitnodiging naar een ander leven, waarin macht niet langer het allerhoogste is, maar God. Macht stelt aan het einde van de rit helemaal niets meer voor, maar het Koninkrijk van God is dan alles. Nebukadnessar ontvangt de uitnodiging tot bekering, tot een werkelijk waardevol leven. In het volgende hoofdstuk, bij het enorme afgodsbeeld zien we zijn keuze: hij blijft vasthouden aan zijn droom van meer macht.

En jij, wat is jouw droom? We hebben veel verschillende dromen. Ambities. Dit wil ik nog bereiken, hier wil ik nog voor leven. Als je jong bent word je ook vaak geconfronteerd met vragen naar je dromen: 'wat voor vakkenpakket kies je, wat voor studie ga je volgen, waar wil jij je de komende jaren mee bezighouden?' De impliciete vraag die achter de vraag naar je droom zit is eigenlijk: 'wat voor persoon wil je zijn?'

Voor Nebukadnessar was het antwoord: de machtigste, bovenaan en iedereen onder me. Zo'n soort mens kan niet anders dan mensen wegdrukken, pijn doen zodat hij er zelf bovenop kan klimmen. En zo kennen we Nebukadnessar ook. Wat is jouw droom of jouw dromen en daarmee: wat voor mens wil je zijn?

Zo extreem machtsbelust als Nebukadnessar zullen we hopelijk niet zijn, maar wat is jouw droom? En stel dat je dat bereikt wat voor mens ben je dan? Wil je dus nu eigenlijk al zijn? Een tijd terug zag ik op televisie een man. Een self-made miljonair. Iemand die door zijn harde werken, zijn durf, en zijn gezonde verstand veel geld had verdiend. Zelf een vermogen had opgebouwd. Het leverde hem een leven in luxe op, en veel aandacht en bewondering via social media. Misschien denk je bij jezelf, wat wil zo'n persoon nog meer in zijn leven? Nou nog veel meer... Het was

nog lang niet genoeg, er moest nog meer geld, nog meer succes, nog meer luxe, nog meer bewondering komen... Meer meer meer en genoeg is genoeg bestaat niet. Ik ken die persoon niet persoonlijk dus het is voor mij gemakkelijk praten, maar zo iemand komt op mij over als een slaaf van zijn eigen dromen. Is dat nou echt waar je je hele leven aan wilt wijden, is dat nou echt ware rijkdom? Je zou hem een zelfde droom gunnen als Nebukadnessar. De botsing met de steen, met Jezus, wat blijft er dan nog over? Ik vermoed niets dan lucht en wind. Echte rijkdom vinden wij bij Christus en dat komt niet uit de pinautomaat.

Wat is jouw droom, wat voor mens ben jij en wil je zijn? En als die droom dan botst met de steen, met Christus? Is het dan ook niets anders dan gebakken lucht? Of blijft het stevig staan?

Wij hebben vandaag het Heilig Avondmaal mogen vieren. Vieren... Dat Jezus ons gered heeft, dat Hij leeft, dat de eeuwige toekomst aan ons gegeven is. Misschien geloof je dat nog niet, ook voor jou is vandaag de uitnodiging. De uitnodiging van Christus, de uitnodiging naar het Koninkrijk van God. Neem hem aan, ervaar het échte leven. Misschien gelooft u al wel in Christus. Dan bent u een erfgenaam van het Koninkrijk van God.

Maar nog steeds de vraag: Wat is jouw droom, wat voor mens ben jij en wil je zijn?

Paulus schrijft hier ook over, in 1 Korinthe. Het gaat hier over gelovigen en hoe zij hun leven inrichten. Paulus schrijft: 'Want niemand kan een ander fundament leggen dan er al ligt – Jezus Christus zelf –, maar op dat fundament kan verder worden gebouwd met goud, zilver en edelstenen óf met hout, hooi en stro. Van ieders werk zal duidelijk worden waaruit het is opgebouwd; op de dag van het oordeel zal dat blijken, want dan zal het door vuur aan het licht worden gebracht. Het vuur zal laten zien wat ieders werk waard is. Wanneer iemands bouwwerk blijft staan, zal hij worden beloond. Wanneer het verbrandt, zal hij daarvoor de prijs betalen; hijzelf zal worden gered, maar als het ware door het vuur heen.'

Aan ons de keuze: wat voor mens wil je zijn? En wat is dan het gevolg met de botsing met de steen, of in de woorden van Paulus met het vuur. Blijft er niets van over? Of blijkt het prachtig te zijn? Wat zijn jouw dromen?

Ik begon de preek met de woorden 'De meeste dromen zijn bedrog... maar niet alle'. Misschien is een betere titel: 'De meeste dromen zijn uiteindelijk lucht en leegte... behalve die dromen die gedroomd worden met Christus.' In je familie, op school, op je werk, droom met Christus, streef ernaar om met Hem te leven. Als een erfgenaam van het Koninkrijk van God, dat eeuwig is.

Vandaag hebben wij door het avondmaal weer een glimp mogen opvangen van het Koninkrijk: de toekomst die zeker is, de vergeving, de liefde van God. Dat is wat telt. Macht telt niet, geld telt niet... Telt jouw droom? 'De meeste dromen zijn uiteindelijk lucht en leegte... behalve die dromen die gedroomd worden met Christus.' Halleluja, amen.